

Organisasjonsnummer: 964947082
Foretaksnavn: Hvaler kommune
Navn: Bjørn Winther Johansen
Kontonummer: 70500618947
Adresse: Storveien 32
Postnr.: 1682 Skjærhalden
Mobiltelefon: 97981439
E-post: bjn joh@hvaler.kommune.no

Mottaker: Miljødirektoratet
Kopimottaker: Fylkesmannen i Østfold

SØKNAD

REFERANSENR.: 18S26AA5

Kompetanseheving og kartlegging

Type tiltak: Klimavennlig areal- og transportplanlegging

Beskriv tiltaket, med vekt på hvem, hva, hvor og hvordan:

Det er estimert at Hvalers befolkning i sommersesongen øker fra ca. 4.500 til ca. 40-50.000! Kommunen opplever et sterkt press, særlig i kommunesenteret Skjærhalden, knyttet til økt trafikk, organisering av parkering, tilgjengelighet for myke trafikanter og kollektivtrafikk. Dette særlig med bakgrunn i kommunens preg som «sommerkommune» med svært mange hyttegjester og turister i sommersesongen, men også en sesong som strekker seg lengre i tid enn tidligere som følge av lengre opphold på fritidseiendommer/hytter. Kommunen bedømmer at dette er en utvikling som ytterligere vil forsterkes i årene fremover.

Vi ønsker å gjennomføre en stedsutviklingsutredning for Skjærhalden. Dette som bakgrunn for en kommende sentrumsplan med målsetting å legge frem en bærekraftig og klimavennlig strategi for utvikling av kommunesenteret. Kunnskapen gjennom utredningen vil også tilføre erfaring og kompetanse inn i arbeidet med klimavennlig areal- og transportplanlegging også i lokalsentrene Rød, Hauge, Ødegårdskilen og Utgårdskilen. Vi ønsker et særlig klimaambisiøst og innovativt fokus i gjennomføringen av utredningen, og ser Klimasats midlene som en mulighet til et slikt fokus. Et fokus som skal lede til innovative forslag i et krevende planområde.

For å lykkes med dette må vi i stedsutviklingsutredningen styrke vårt eget kunnskapsgrunnlag og kompetanse, få tilgang til stedsrelevante data, kommunikasjon med innbyggere og besøkende og bedre planleggingsverktøy.

Vi vet at Transport er den største kilden til klimagassutslipp i Norge. Fra 1990-2016 har utslippene økt med 24 prosent. Veitrafikk står for over halvparten av utslippene.

Hvaler kommune oppgir i sin Kommunedelplan for Klima- og energi (2016-2028) bl.a. følgende fordeling av totale klimagassutslipp for Hvaler:

- Veitrafikk utgjorde ca. 40 % av totale utslipp, personbiler utgjør ca.70 % av dette.
- Veitrafikk samlet har økt med 55 % fra 1991 til 2009.

Status pr. 1.1. 2016 (Miljødata) er at Hvaler har hatt en samlet nedgang i CO2 utslipp fra 2009 til 2015 på nesten 4 %. Dette er meget positivt, men til tross for en samlet nedgang er det en økning innen veitrafikk på 16.5 % i samme periode. Av dette står personbiler for det største relative utslipp med 5,73 1000 tonn

Hvordan vil dette tiltaket gi økt klimafokus i areal- og transportplanleggingen, utover det en kan forvente av ordinær, god arealplanlegging?

Stedsutviklingsutredningen for Skjærhalden vil være mer grundig og omfattende enn hva man ellers har økonomi, kompetanse og kapasitet til i kommunen. Dette vil gi bedre innsikt i å kunne definere kunnskapsbaserte og gode tiltak som del av en klimavennlig strategi for utviklingen av kommunesenteret i årene fremover. En utvikling som bl.a. skal snu utviklingen knyttet til biltrafikk, og legge til rette for et kommunesenter der bl.a. myke trafikanter og kollektivtrafikk prioriteres.

Det blir satt fokus på bevegelsesmønsteret til fastboende, hyttefolk og andre turister. Med en ByLab i en slik utredning ønsker vi å få tilbakemeldinger på opplevd trygghet i trafikken både som kjørende, kollektivbruker, syklende og gående. Men også kartlegging av ferdsel i resten av kommunen i forhold til bruk av dagligvarehandel, friluftsområder og annen rekreasjon. Dette kan eksempelvis være med å kartlegge et behov for gang- og sykkelveger, og vise bevegelsesmønstre som tilrettelegger for knutepunktutvikling. Slik kunnskap vil være med på å forankre tiltak som fremmer en langsiktig plan for utviklingen i Skjærhalden som områdesenter.

Vi har allerede data fra en trafikkanalyse fra 2015, men det har nå gått nesten 3 år og disse er muligens noe foreldet. Det er derfor bl.a. ønskelig å sette opp et kamera til å observere situasjonen fra Rådhuset ned til rundkjøringen i Skjærhalden for å kartlegge ÅDT, og plassere en detektor for å registrere klimagassutslipp

Hvordan kan tiltaket bidra til en varig kvalitets- eller kompetanseheving med tanke på klimavennlig areal- og transportplanlegging?

Det er viktig å se særlig på de transportrelaterte klimautfordringene vi har i kommunens områdesenter og hva som kan og bør endres. Kunnskapsoverføringseffekten styrkes av et tett samarbeid mellom kommunen og regional og statlige myndigheter. Kunnskapen vil videreføres ved at strategiene og løsningene som blir utarbeidet også innarbeides i kommunalt planverk, som en sentrumsplan med arealstrategi, og neste kommuneplan. Data og løsningene som en kommer frem til kan ha stor overføringsverdi til andre kommuner i Østfold.

Hvordan er søknaden politisk forankret?

Hvaler kommune Kommunedelplan for Klima og Energi 2016-2028.

Gjennomføring

Når planlegges arbeidet startet og avsluttet?

Start: Mars 2018 (oppstart stedsutviklingsutredning)

Ferdigstillelse: September 2019 (gjennomført stedsutviklingsutredning)

Gjennomføringsplanen kan lastes opp som vedlegg eller beskrives nedenfor:

Det skal gjennomføres en stedsutviklingsutredning for kommunesenteret Skjærhalden. Gjennom søknad om Klimasats midler ønskes det gjennomført særlige tiltak som del av denne analysen. Disse tiltakene skal bidra til gode beslutningsgrunnlag med ekstra klimafokus.

- ByLab
- o Sommeren 2018 gjennomføres det ved hjelp av student intervjuer med innbyggere og besøkende
- Trafikktelling Skjærhalden
- o Våren 2018 monteres og igangsettes system for trafikktelling i Skjærhalden
- Måling av luftkvalitet/utslipp Skjærhalden

- o Våren 2018 monteres og igangsettes system/sensor for måling av CO2 utslipp i Skjærhalden
 - GIS utredning/ekstern kompetanse
 - o Våren 2018 igangsettes anskaffelse av ekstern GIS utredning/kompetanse gjennom samarbeid med Fr. stad kommune. Skal styrke våre kartsystemers mulighet til å gi relevante data.
 - Erfaringsinnhenting
 - o Det er aktuelt å besøke en kommune i Norge eller utlandet som har stått foran lignende problemstillinger (turist/sommerkommune). Ikke definert nærmere
 - Design og visualisering
 - o Som del av slutføring og presentasjon av utredningen er det behov for å kjøpe inn noe ekstern bistand til design og visualisering
- Arbeidet vil i perioden mars 2018 til september 2019 bli gjennomført med en arbeidsgruppe ledet av plan- og bygningssjef (virksomhetsleder) Arbeidsgruppen vil bestå av intern kompetanse som dekker fagområdene plan, arkitektur og næringsutvikling. Videre ekstern kompetanse innenfor GIS. Utvalg for samfunnsutvikling er planutvalg og vil forelegges stedsutviklingsutredningen når denne er slutført. Erfaringer underveis og som del av sluttrapport vil deles gjennom Regionalt Planforum, men også nettverket Klima Østfold.

Beskriv hvorfor økonomisk støtte vil være utløsende for at tiltaket blir gjennomført:

Hvaler er en forholdsvis liten kommune i innbyggertall, men har store utfordringer på sommeren med et estimert befolkningsantall på 40.000-50.000. Det er et større behov for å gjennomføre en bedre bolig- areal-, og transportplanlegging i områdesenteret og i lokalsentrene. Ved å bruke en slik kvalitativ og kvantitativ metode ved kartlegging av bevegelse i Skjærhalden, se på reel aktivitet i personbiltrafikk og myke trafikanter, og se på reelle klimagassutslipp i sommerperioden vil vi få et større grunnlag for å utforme området, og tilrettelegge for myke trafikanter. Her vil fokuset være på å minske klimagassutslipp i sommerperiodene og øke trykgheten i områdesenteret.

Klimasatsmidlene vil bidra til at kommunen i sterkere grad kan lykkes med å ivareta et klimaambisiøst perspektiv i en viktig utredning av et områdesenter, som også vil få stor betydning gjennom erfaring og kompetanseheving for kommende planarbeid knyttet til lokalsentrene. Midlene vil bidra til en sentrumsplan som er mer bærekraftig og klimavennlig, og vil legge til rette for god areal og transportplanlegging fremover. Hvaler kommune har ikke ressurser alene til å gjennomføre arbeidet slik en gjerne ønsker, sett opp imot de utfordringer en står ovenfor.

Kostnadsoverslag / Budsjett

Utgifter til gjennomføring av tiltaket	Beløp uten mva
Eget arbeid med plan inklusive prosjektledelse	200 000
Ekstern konsulentbistand GIS	50 000
ByLab	30 000
Trafikktelling Skjærhalden	90 000
Luftkvalitet Skjærhalden	100 000
Erfaringsinnhenting	25 000
Design og visualisering	25 000

Total sum	520 000

Finansiering

Finansiering av tiltak	Beløp uten mva
Samlet kostnad ved tiltak(ene)	520 000
- Andre offentlige tilskudd	0
- Annen finansiering	0
- Egne midler	260 000
= Omsøkt tilskudd fra miljøforvaltningen	260 000

Kan tiltaket/deler av tiltaket gjennomføres med mindre tilskudd enn omsøkt? Nei

Utdyping finansiering

Er noe av finansieringen annet enn kommunale midler eller klimasats-midler? Får eller har tiltaket mottatt eksterne midler av noe slag? Nei

Har tiltaket søkt/bedt om eksterne midler, men ikke fått svar enda? Nei

Har tiltaket søkt/bedt om andre offentlige midler, men ikke fått slik støtte? Nei

Vedlegg

 Klima- og energiplan.pdf (Annet)

Merknad:

Ingen merknad

[sign] Bjørn Winther Johansen for Hvaler kommune

Lvert 15.02.2018